

УДК (745.52:7.05)

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕРЕЖИВА В ДИЗАЙНІ КОСТЮМУ

МАЛІК Тетяна, УДОВІКА Євгенія, КУШНАРЕНКО Вікторія
Харківська державна академія дизайну і мистецтв, м. Харків, Україна
malik.tetiana@ksada.org

Автори представляють результати розгляду різних видів мережива, які застосовуються в дизайні одягу. Метою роботи було встановлення впливу технології виготовлення мережива на його зовнішній вигляд, художньо-естетичні якості. Показано, що вони підпорядковані матеріалам та обладнанню, яке використовується при виготовленні. Відповідно, технології впливають на розробку технічного малюнку мережива і характеризують способи його реалізації в готовому виробі.

Ключові слова: мереживо, дизайн костюму, плетіння, візерунок.

ВСТУП

Дизайнери одягу при розробці колекції завжди шукають засоби створення нового неповторного образу. Дуже часто джерелом натхнення митця є сам текстиль в його неповторному різноманітті. В наш час важливою темою стало відродження традиційних матеріалів для виготовлення костюму, знань, професійних навичок та залучення до цього процесу зрілих майстрів і молодих авторів. Зокрема, в останні роки мода на використання мережива в жіночому костюмі все далі поширюється та стає безумовним лідером. Це можуть бути вироби, зшиті з мереживної тканини, мереживного шару над іншою тканиною або з використанням мереживних вставок. Але мереживо завжди виступає головною декоративною частиною створюваного образу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

У вказаному контексті мереживо, яке усе частіше позиціонується як домінанта в дизайні костюму, вимагає встановлення логічно-структурних і змістовних зв'язків між дизайном текстилю та дизайном костюму. Виникає необхідність визначити класифікацію видів мережива та методи його реалізації в дизайн сучасного одягу.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Мереживо ділиться на види за способом виготовлення. **Чешське мереживо (коклюшкове плетіння)** плетуть коклюшками – спеціальними дерев'яними бабінками, на які намотують нитки. Вони розміщені по колу на великому станку. До того, як з'явилися автоматизовані станки, мереживо плели в ручну. Навіть зараз проводять майстер-класи з цього давнього ремесла. Такий вид ручного плетіння довгий час вивчався в Харківській академії дизайну та мистецтв на спеціалізації «Дизайн текстилю».

Бобінське плетіння виготовляється за допомогою спеціальних паличок з дерева, на які намотують нитки. Характерною особливістю цього способу створення ажурних візерунків є складність і трудомісткість роботи (рис.1).

Рис. 1-2. Коклюшкове плетіння; шите мереживо

Батьківщиною **шитого мережива** вважається Італія, а основою – ажурна вишивка, що виконувалася по полотну з частково висмикнутими нитками основи та піткання (рис.2). Орнамент вишивки, який складали геометричні елементи – кола, зірки, розетки – став називатися «ретічелла». Квадрати, заповнені елементами ретічелли, зазвичай, перемежовувалися з квадратами цілісного полотна або утворювали довгі ряди. Є два різновиди таких виробів: **голковий** спосіб і **хардагнер**. На полотні голкою роблять стібки, цей спосіб схожий на вишивку. Тепер на тонкому папері малюють візерунок, листок закріплюють на тканині і роблять контур, переважно – квіткового візерунку, товстою голкою. Популярністю користуються речі з органзи. **Хардангер** – це Норвезьке мереживо на льняній білій тканині. Нитки теж білі, зрідка кремові. Гладдю вишивають абриси, після цього маленькими ножицями вирізають певні ділянки. Цей вид мережива застосовується для одягу та домашнього текстилю, наприклад, постільної білизни або скатертин (рис.3-7).

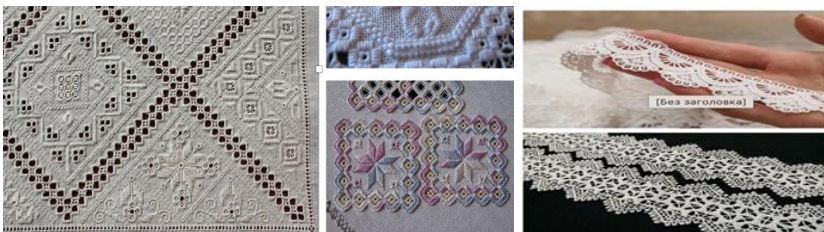

Рис. 3-7. «Ретічелла»; хардагнер.

Фріволіте і макраме – це види французького мережива з ниток, закручених спеціальним методом (рис. 8-10). Для них необхідна спеціальна голка і човники. З таких мережив роблять серветки, декорують біжутерію, рушники, скатертини та ін., а також одяг та окремі складові костюма.

Розрізняють також **в'язані мережива**, які найчастіше в'язуть гачком. Іноді мереживні вироби роблять за допомогою спиць. В'язання гачком дозволяє створювати різні мережива в залежності від довжини пристосування.

Рис.8

Рис.9

Рис.10

Рис.11

Рис. 8-11. Зразки мережива фріволіте та макраме.

Так, **ірландський** різновид в'язаних мережив виготовляють окремими частинами, які потім об'єднують в один виріб (рис.12-15). Речі з **ірландського мережива** відрізняються витонченою красою та неповторністю.

Рис.12

Рис.13

Рис.14

Рис.15

Рис. 12-15. Ірландське мереживо; Італійська ретічелла; гіпюр; Рішельє

Мереживо під назвою **рішельє** виготовляють на найтонших видах тканин: мусліні, органзі, батисті, тонкому льоні, сітці. Спочатку вишивають малюнок, після чого обережно вирізають тканину всередині нього. За рахунок такої технології мереживо виходить об'ємним, також виходить ефект світлих і темних ниток. Таким мереживом, традиційно, прикрашають, як домашній текстиль, так і одяг. **Італійська ретічелла** вважається найбільш відомим і популярним різновидом мережива рішельє.

Якщо говорити про мереживні тканини, то, насамперед, слід говорити про **гіпюр**. Він, за історичними джерелами, з'явився у Венеції. Гіпюр в сучасній моді найчастіше застосовується при створенні одягу та різноманітних аксесуарів. Втім, існує тенденція використовувати гіпюр для прикраси меблів та інтер'єру в цілому. Гіпюр підлягає класифікації на декілька видів: гіпюр на сітці, класичний, стрейч-гіпюр і трикотажний. Кожен вид характеризується особливою технологією виготовлення. Необхідно згадати ще один вид мережива – **алансонське мереживо**, який залишається одним з

найпопулярніших видів мережива і в наші дні, особливо у весільній моді. Це мереживо характеризується квітковими мотивами, вишитими на легкій тканині. Розмаїття алансонських мережив можна побачити в колекціях дизайнерів з року в рік.

Опанувавши різні техніки створення мережива, студенти можуть виконувати роботи в матеріалі, а також використовувати вивчені техніки в дипломному проектуванні та у створенні різних тематичних арт-об'єктів, як, наприклад, дипломний проект бакалавра Матвієвої М. (рис. 15).

Рис. 16. Дипломний проект бакалавра Матвієвої М.

ВИСНОВКИ

Використання мережива в дизайні одягу повинно бути орієнтовано на опізнаність в різних його видах, засобів створення та особливостей його використання. Дизайнери одягу і відомі бренди активно використовують різні види мережива для посилення художньо-естетичної цінності власних дизайн-продуктів та індивідуалізації їх репрезентацій.

ЛІТЕРАТУРА

1. Онацький Є. (упорядник). Мережка, мереживо. Українська мала енциклопедія. 16 кн. у 8 т. Буенос-Айрес, 1961. 960 с.
2. Любушкіна О. Мереживо. Плетіння на коклюшках. Новітня енциклопедія рукоділля. Єксмо 2019. 209 с.

MALIK T., UDOVIKA Y., KUSHNARENKO V.

FEATURES OF THE USE OF LACE IN THE DESIGN OF A SUIT

The authors present the results of consideration of different types of lace used in fashion design. The aim of the work was to establish the influence of lace manufacturing technology on its appearance, artistic and aesthetic qualities. It is shown that they are subordinate to the materials and equipment used in the manufacture. Accordingly, technologies influence the development of the technical pattern of lace and characterize the ways of its implementation in the finished product. On the example of different types of lace, it is demonstrated how different technologies are implemented.

Key words: lace, costume design, weaving, pattern.